

ಕೃಷಿಮೇಳ-2024

ಹವಾಮಾನ ಜರುಗುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕೃಷಿ

ನವೆಂಬರ್ 14-17, 2024

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಪರ್ಯಾಯ

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕೃಷಿಮೇಳ 2023ರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಯುವರ್ವೆತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೀತರು

ಕೃಷಿಮೇಳ 2023ರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಯುವರ್ವೆತ ರ್ಯಾತ್ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೀತರು

ಕೃಷಿಮೇಳ-2024

ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು: 2023-24

ಹವಾಮಾನ ಚಲುರ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಮಾಗುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುತ್ತೆ, ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಮಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೆ, ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲು ಚಲುರ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಸಮಗ್ರ ಹಾಗು ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಕೃಷಿ-ಪರಿಸರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವರ್ಪಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವ ಹಾಗು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೇಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವ ಜೊತೆಗೆ ನಿಶ್ಚಯಾದ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಂವೇದಕಗಳ ಬಳಕೆ, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ, ಸಂರಕ್ಷಿತ ಕೃಷಿ, ಸಸ್ಯಾಗಾರಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಮೇಲಿನ ನೀರು ಹೊಯ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯಾದ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಹೈಡ್ರೋಪೋನಿಕ್ಸ್ (ಜಲಕೃಷಿ), ಹವಾಮಾನ ಚಲುರ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಪಾಕ್‌, ಡ್ರೋನ್ ಬಳಕೆ, ಚಾಲಕರಹಿತ ಟ್ರಾಕ್‌ ಚಾಲನೆ, ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಕೃಷಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾವು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ಚಲುರ ನಿಶ್ಚಯಾದ ಕೃಷಿ ಹಾಗು ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. ಸ್ಥಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಧರ್ಮಿತ್ರ, ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನಶಾಸ್ತ್ರ ಸಲಹಾ ವರದಿ ವಿಶರಣೆ, ಬೀಜ ದಾಸ್ತಾನು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ (ತಂತ್ರಾಂಶ) ಹಾಗು ಇಂತಹ ರೈತ ಕೇಂದ್ರಿತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಬ್ಬೆಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿ, ಕೃಷಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯದ 10 ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ 12 ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ, ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ನಿರ್ಣಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಅ) ನೂತನ ತಳಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ

2023-24 ರಲ್ಲಿ ಅಲಸಂದರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ತಳಿ ಹಾಗೂ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಮತ್ತು ಬಾಜು ನೇರಿಯರ್ ಬೆಳೆಯ ತಲಾ ಒಂದರಂತೆ ಮೂರು ಸಂಕರಣ ತಳಿಗಳನ್ನು ರೈತ ಸಮುದಾಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪಾಲುದಾರರಿಗೇ ಸ್ಥರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೆಕ್ಕಿ ಜೋಳ: ಎಂಎಹೆಚ್-15-84

ಮೆಕ್ಕಿ ಜೋಳ: ಎಂಎಹೆಚ್-15-84

- ಅವಧಿ: 120-125 ದಿನಗಳು
- ಇಳುವರಿ: 36-38 ಕ್ಷೇತ್ರ/ಎ
- ಎಲೆ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕತೆ ಹೊಂದಿದೆ
- ಕೇದಿಗೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೇ ಹೊಂದಿದೆ
- ಆಕರ್ಷಕ ಕಾಳಿನ ಕಿತ್ತಲೆ ಬಣ್ಣದ ಕಾಳಿನಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವುದು
- ಜೂನ್-ಜುಲೈ, ಅಕ್ಟೋಬರ್-ನವೆಂಬರ್ ಹಾಗು ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರುವರಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ
- ವಲಯ 5 ಮತ್ತು 6ಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಅಲಸಂದೆ: ಕೆಬಿಸಿ-12

- ಇಳುವರಿ: 5.3–5.7 ಕ್ಕಿಂ/ಎ
- ಜುಲೈ-ಆಗಸ್ಟ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರವರಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ
- ನೇರವಾಗಿರುವ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಿದ್ದು, ದಪ್ಪ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಕಾಯಿಗಳು ಹಾಗು ಮಧ್ಯಮ ದಪ್ಪ ಮತ್ತು ತೀಳಿ ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ಬೀಜಗಳನ್ನೊಂದಿರುತ್ತದೆ
- ದುಂಡಾಣು ಎಲೆ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ, ನಂಜಾಣು ರೋಗ ಹಾಗೂ ಒಳ ಬೇರು ಕೊಳೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ
- ವಲಯ 5 ಮತ್ತು 6ಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಅಲಸಂದೆ: ಕೆಬಿಸಿ-12

ಸೂಯುಕಾಂತಿ : ಕೆಬಿವಿಸೋಹೆಚ್-90

- ಅವಧಿ: 80–82 ದಿನಗಳು
- ಬೀಜ ಇಳುವರಿ: 9.6–10.0 ಕ್ಕಿಂ/ಎ
- ಶೈಲ ಇಳುವರಿ: 3.6–3.8 ಕ್ಕಿಂ/ಎ
- ಮಧ್ಯಮ ಎತ್ತರದ ಗಿಡಗಳು
- ಗಟ್ಟಿಮುಖ್ಯದ ಕಾಂಡ
- ಕೇದಿಗೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕತೆ ಹೊಂದಿದೆ
- ವಲಯ 5 ಮತ್ತು 6ಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಬಾಜು ನೇಪಿಯರ್: ಪಿಬಿವ್‌342

- ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ: 56–60 ಟನ್/ಎ
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಳಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ: 9–10 ಟನ್/ಎ
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲೆಕಾಂಡ ಅನುಪಾತ (0.74:1)
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಚ್ಚು ಸಸಾರಜನಕದ ಇಳುವರಿ (ಶೇ. 6.8)
- ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ
- ವಲಯ 6ಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಬಾಜು ನೇಪಿಯರ್: ಪಿಬಿವ್‌342

ಆಂತರಿಕ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆದೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾದ ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 19 ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನನ್ನು ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆದೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅವಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಹಿವೆ.

ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಪೈಮಿಂಗ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಪ್ರಮುಖತ್ವ: ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆ ಮತ್ತು ಹೊರಹೊಮ್ಮೆವಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಸೀಡ್ ಪೈಮಿಂಗ್ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮೊಳಕೆಯೋಡೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೊರಹೊಮ್ಮೆವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ವೇಗಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ: ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು 30 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ ಒಂದು ದಿನ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ನಂತರ 15ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಟ್ರೈಕೋಡಮಾರ್ ಹಾರ್ಜಿಯಾನಮ್ ನೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಲೇಪಿಸಿ, 30 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ವಿವರ	ಕಾರ್ಬೋಂಡಜಿಂ ಬಳಕೆ (ಪ್ರಸ್ತುತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)	ಟ್ರೈಕೋಡಮಾರ್ ಬಳಕೆ (ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)
ಇಳುವರಿ	39–40 ಸ್ಥಿಂ/ಹೆ	42–43 ಸ್ಥಿಂ/ಹೆ
ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	ರೂ.62317/ಹೆ	ರೂ.73357/ಹೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ:

ವಿವರ	ಕಾರ್ಬೋಂಡಜಿಂ ಬಳಕೆ (ಪ್ರಸ್ತುತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)	ಟ್ರೈಕೋಡಮಾರ್ ಬಳಕೆ (ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	1.11:1	1.31:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಪರಿಸರ ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ಹಾಗು ಸರಳವಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
- ಸಾವಯವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
- ತ್ವರಿತ ಮೊಳಕೆಯೋಡೆಯುವಿಕೆ / ಹೊರಹೊಮ್ಮೆವಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು

ವಿಕರೂಪದ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದಾದ ತಡವಾದ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಭತ್ತದ ಬಿತ್ತನೆ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ತಳಿಗಳ ಮನರ್ಹ ಮೌಲೀಕರಣ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಮಳೆಗಾಲದ ಮತ್ತು ಜುಲೈ-ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಅಶ್ವತ್ಥಮ ಸಮಯವಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ತಡವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಳಿದ ಕಾರಣ ಜೂನ್ ಆರಂಭದಿಂದ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕ ನೀರು ಹರಿಯದೆ ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕಾಲುವೆಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಸುವ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಷ್ಟುಕಟ್ಟಿ
ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ತಡವಾದ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಭತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ವಿವಿಧ ತಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬಿತ್ತನೆ ಅವಧಿಯ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ನಾಟಿ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದಾದ ತಡವಾದ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಐ.ಆರ್-64, ಎಂ.ಟಿ.ಯು-1010 ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿ ತಳಿಗಳನ್ನು 30 ದಿನಗಳು ತಡವಾಗಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವಾರದವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ಅದೇ ರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ತೆಲ್ಲ ಹಂಸ, ರಾತ್ರಿ ಮತ್ತು ಕೆ.ಎಂ.ಪಿ-175 ಭತ್ತದ ತಳಿಗಳನ್ನು 15 ದಿನಗಳು ತಡವಾಗಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ಏರಡನೇ ವಾರದವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಪಾತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ:

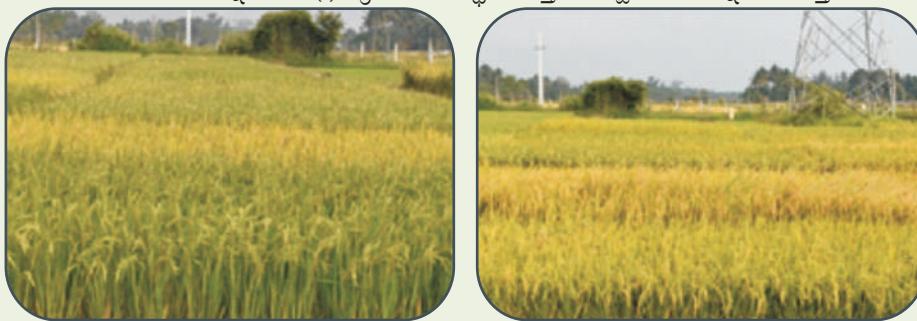
ತಳಿ	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ		ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ	
	ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಬಿತ್ತನೆಯ ಸಮಯ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ಷಿಂ/ಹೆ)	ಮುಂದೊಳಬಹುದಾದ ಬಿತ್ತನೆಯ ಸಮಯ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ಷಿಂ/ಹೆ)*
ಐ.ಆರ್-64	ಜುಲೈ 3ನೇ ವಾರದಿಂದ ಕೊನೆಯ ವಾರದೊಳಗೆ	52.50	ಜುಲೈ 15 ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ಕೊನೆಯ ವಾರದೊಳಗೆ	47.70
ಎಂ.ಟಿ.ಯು-1010	ಜುಲೈ 3 ರಿಂದ 4ನೇ ವಾರದೊಳಗೆ	47.50	ಜುಲೈ 15 ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ಕೊನೆಯ ವಾರದೊಳಗೆ	47.20
ಜ್ಯೋತಿ	ಜುಲೈ 3 ರಿಂದ 4ನೇ ವಾರದೊಳಗೆ	52.50	ಜುಲೈ 15 ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ಕೊನೆಯ ವಾರದೊಳಗೆ	50.80
ರಾತ್ರಿ	ಜುಲೈ 3 ರಿಂದ 4ನೇ ವಾರದೊಳಗೆ	45.00	ಜುಲೈ 15 ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 2ನೇ ವಾರದೊಳಗೆ	44.10
ಕೆ.ಎಂ.ಪಿ-175	ಜುಲೈ 3 ರಿಂದ 4ನೇ ವಾರದೊಳಗೆ	50.00	ಜುಲೈ 15 ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 2ನೇ ವಾರದೊಳಗೆ	46.50
ತೆಲ್ಲ ಹಂಸ	ಜುಲೈ 3 ರಿಂದ 4ನೇ ವಾರದೊಳಗೆ	57.50	ಜುಲೈ 15 ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 2ನೇ ವಾರದೊಳಗೆ	48.88

* ಹಂಗಾಮೆನಲ್ಲಿ 15 ರಿಂದ 30 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತಡವಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ರಾತ್ರಿ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಗಿಡಗಳು ಹೂಡಿದುವುದರಿಂದ 1 ರಿಂದ 14% ನಷ್ಟ ಇಳುವರಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗೆ ಯಾವುದೆ ವೆಚ್ಚವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ತಳಿಗಳ ಆಯ್ದುಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ

ಪತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಪಯಾರ್ಯ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಡವಾದ ನಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿಯನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ
- ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಭತ್ತ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ

ತಡವಾದ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಭತ್ತ

ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಕಳೆನಾಶಕವಾದ ಟೈಲಫಾಮೋನ್ + ಎಥಾಸ್ಸಿಸಲ್ಪುರಾನ್ ಅನ್ನ ಬಳಸಿ ಕಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಭತ್ತದ ನೇರ ಬಿತ್ತನೆಯಿಂದ ನೀರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬಿಕರ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ, ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತವು 9–10 ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೆಸರು ಗದ್ದೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತದ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ತೊಡಕು ಎಂದರೆ ಭಾರೀ ಕಳೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಳೆ ಪ್ಯಾಪೋಟಿಯು ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 50–91 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಕಳೆ ಪ್ಯಾಪೋಟಿಯು ನಿರ್ಣಾಯಿಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕಳೆ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸೂಕ್ತ ಕಳೆನಾಶಕಗಳ ಜೊತೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕಳೆ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಲಗತ್ವವಿದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ಉದಯೋತ್ತರ ಕಳೆನಾಶಕವಾಗಿ ಟೈಲಫಾಮೋನ್ + ಎಥಾಸ್ಸಿಸಲ್ಪುರಾನ್ ಶೇ.30 ಡಬಲ್ಯೂಜಿ (ಆರ್‌ಎಂ)ನ್ನು 80 ಗ್ರಾಂ/ಎಕರೆಗೆ 200 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತ ಬಿತ್ತಿದ 15 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು. ನಂತರ ಭತ್ತವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ 35 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೈಕಲ್ ವೀಡರ್ ಹಾಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕೃಕಳೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ವರ	ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಬಳಕೆ	ಬಿಸ್‌ಪ್ರೆಟಾಕ್ ಸೋಜಿಯಂ ಕಳೆನಾಶಕದ ಬಳಕೆ	ಟೈಲಫಾಮೋನ್ + ಎಥಾಸ್ಸಿಸಲ್ಪುರಾನ್ ಕಳೆನಾಶಕದ ಬಳಕೆ
ಇಳುವರಿ	36.36 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ	35.76 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ	39.79 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ
ಕಳೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 15 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 36.0 / ಚದರ ಮೀ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 45 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 79.0 / ಚದರ ಮೀ	ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 15 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 36.0 / ಚದರ ಮೀಟರ್ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 45 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 71.0 / ಚದರ ಮೀಟರ್	ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 15 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 27.0 / ಚದರ ಮೀ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 45 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 57.0 / ಚದರ ಮೀ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ:

ವರ	ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಬಳಕೆ	ಬಿಸ್‌ಪ್ರೆಟಾಕ್ ಸೋಜಿಯಂ ಕಳೆನಾಶಕದ ಬಳಕೆ	ಟೈಲಫಾಮೋನ್ + ಎಥಾಸ್ಸಿಸಲ್ಪುರಾನ್ ಕಳೆನಾಶಕದ ಬಳಕೆ
ಕಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ	ರೂ. 9600	ರೂ. 5100	ರೂ. 5200
ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	ರೂ. 31430	ರೂ. 32640	ರೂ. 37885/ಹೆ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	2.36 : 1	2.55 : 1	2.74 : 1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಆಳುಗಳ ಅಲಬ್ಯೂತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುತ್ತದೆ
- ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಳೆಗಳ ಹತ್ತೋಟಿಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಆಯ್ದುಯಾಗಿದೆ

ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಭೇಟಿ

ನಾಟಿ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಜೈವಿಕ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ, ಜೈವಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಂತಹ ಕ್ರಿಯೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟಿ ತೀಳುವಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಹಾರದ ಅಭದ್ರತೆ, ಶುದ್ಧ ಪರಿಸರ ಮೋಷಣ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಪಾಯವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದು. ನಾಟಿ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಘಾಸ್‌ಎಂಜ್ ಕರಗುವಿಕೆ, ವಾತಾವರಣದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಹಾಮೋನಿಯಾಗಳ ಸ್ವಾವಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಇಂಡೋಲ್ ಅಸಿಟಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ಗಿಬ್ಬರೆಲಿನಾಗಳು, ಸೈಟೋಕಿನೊಗಳು ಮತ್ತು ಎಫಿಲೋಗಳು ಭತ್ತದ ಸಸ್ಯದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಗಾಗಿ ಒತ್ತಡದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ನಾಟಿ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಒಕ್ಕೂಟದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು (ಅಜೋಸ್ಪಿರಿಲಮ್ + ಬ್ಯಾಸಿಲಸ್ + ಸ್ಯೂಡೋಮೋನಾಸ್ + ಟ್ರೈಕೋಡಮಾರ್) ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚೇರ್ಗೆ 5 ಕೆಜಿಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ (25 ಕೆಜಿ) ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಗೆ ನಾಟಿಯಾದ 10 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಂದು:

ವಿವರ	ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ	ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರ + ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ
ಇಳುವರಿ	53 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆಚ್	63 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆಚ್
ನಿವ್ವಳಿ ಆದಾಯ	ರೂ. 45,532/ಹೆಚ್	ರೂ. 65,757/ಹೆಚ್

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚೇರಿಗೆ ರೂ.880/- ಲಿಟರ್‌ಗುವುದು (ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿ ಜೀವಿ ಒಕ್ಕೂಟದ ಗೊಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ ಬಳಸುವ 25ಕೆಜಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಲಿಟರ್ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕರ ವೆಚ್ಚ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ)

ವಿವರ	ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ	ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರ + ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	1.77:1	1.99:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ❖ ಶೇ.25 ಭಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಅದರ ಲಿಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ
- ❖ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಿಂದ ಶೇ. 19.51ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ
- ❖ ಪರಿಸರ ಸ್ವೀಕಿ ವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಸುಸ್ಥಿರ ಭತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ
- ❖ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಜೋದಕ ರ್ಯಾಜೋಬ್‌ಪ್ರೀರಿಯಾ ಒಳಗೊಂಡ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಇಂಗಾಲದ ಮೂಲವನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಕೋಶ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜೀವಕೋಶದ ರ್ಯಾಜೋ ಪರಿಸರವನ್ನು ವಸಾಹತುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ❖ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಮಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ

ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ-ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ

ನಾಟಿ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ

ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಕಳೆನಾಶಕವಾದ ಹೊಪ್ಪಮೆಚೋನ್ ಅನ್ನ ಬಳಸಿ ಕಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಪ್ರಮುಖತೆ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಾಸರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಕಳೆಗಳ ಹಾವಳಿ. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಳೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಶೇ.50–60 ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿದೆ. ರೈತರು ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅಟ್ಟಾಜಿನೋನಂತಹ ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ಬಳಸುವ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಿತ್ತನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಯಾದಾಗ ಅದು ನಿಷ್ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಉದಯೋತ್ತರ ಕಳೆನಾಶಕಗಳ ಸಿಂಪಡಣೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದ ಆಯ್ದುಯಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದಯೋತ್ತರ ಕಳೆನಾಶಕಗಳ ತಪಾಸಣೆ ಅತ್ಯಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ಉದಯೋತ್ತರ ಕಳೆನಾಶಕವಾದ ಹೊಪ್ಪಮೆಚೋನ್ 33.6% ಎಸ್.ಸಿ. ಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 40 ಮೀ.ಲೀ. ನಂತರ ಕಳೆಗಳು 3-4 ಎಲೆ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ (ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ 20-25 ದಿನಗಳ ನಂತರ) 200 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ:

ವಿವರ	ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಬಳಕೆ	ಅಟ್ಟಾಜಿನೋ ಕಳೆನಾಶಕದ ಬಳಕೆ	ಹೊಪ್ಪಮೆಚೋನ್ ಕಳೆನಾಶಕದ ಬಳಕೆ
ಇಳುವರಿ	80.3 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ	71.28 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ	78.93 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ
ಕಳೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಿದ 30 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 0.00 / ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಿದ 45 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 0.00 / ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ	ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಿದ 30 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 8.42 / ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಿದ 45 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 14.18 / ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ	ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಿದ 30 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 2.64 / ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಿದ 45 ದಿನಗಳ ನಂತರ: 4.28 / ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ:

ವಿವರ	ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಬಳಕೆ	ಅಟ್ಟಾಜಿನೋ ಕಳೆನಾಶಕದ ಬಳಕೆ	ಹೊಪ್ಪಮೆಚೋನ್ ಕಳೆನಾಶಕದ ಬಳಕೆ
ಕಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ	ರೂ. 12000–13500	ರೂ. 3000	ರೂ. 4000–4250
ನಿವ್ಯಾಳ ಆದಾಯ	ರೂ. 85,321/ಹೆ	ರೂ. 78,026/ಹೆ	ರೂ. 88,753/ಹೆ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	2.35:1	2.40:1	2.55:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಆಳುಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುತ್ತದೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಳೆಗಳ ಹತೋಟಿಗಾಗಿ ಆಧಿಕವಾಗಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಆಯ್ದುಯಾಗಿದೆ

ಹೊಪ್ಪಮೆಚೋನ್ ಕಳೆನಾಶಕದ ಬಳಕೆ

ಹೊಪ್ಪಮೆಚೋನ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಳೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಭೇದಿ

ಲಘುಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ: ಸಸ್ಯಗಳು ಗರಿಷ್ಠ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳ (Fe, Zn, Cu, B ಮತ್ತು Mn) ಸಮತೋಲಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಮಣಿನ ರಸಸಾರ ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದರಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಮಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸಿಂಡಿಸುವುದರಿಂದ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ಶಿಫಾರಸ್ನು ಮಾಡಿದ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 210 ಗ್ರಾಂ ಲಘುಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು (ZnSO_4 , MnSO_4 , FeSO_4 , CuSO_4 and $\text{Na}_2[\text{B}_4\text{O}_5(\text{OH})_4] + 8\text{H}_2\text{O}$ (200, 100, 75, 100 ಮತ್ತು 50 ಗ್ರಾಂನ್ನು; ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚೆರಿಗೆ 500 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸುವುದು) 200 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ 50 ದಿನಗಳ ನಂತರ (7–8 ನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ) ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ವಿವರ	ಶಿಫಾರಸ್ನು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ	ಶಿಫಾರಸ್ನು ರಸಗೊಬ್ಬರ + ಲಘುಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆ
ಇಳುವರಿ	67.50 ರೂ/ಹೆಚ್ಚೆ	74.90 ರೂ/ಹೆಚ್ಚೆ
ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	ರೂ. 78,052/ಹೆಚ್ಚೆ	ರೂ. 1,06,052/ಹೆಚ್ಚೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ಲಘುಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ವೆಚ್ಚ : ರೂ. 2800/ಹೆಚ್ಚೆ

ವಿವರ	ಶಿಫಾರಸ್ನು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ	ಶಿಫಾರಸ್ನು ರಸಗೊಬ್ಬರ + ಲಘುಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	2.71:1	2.92:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಶಿಫಾರಸ್ನು ಮಾಡಿದ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳಿಗಿಂತ 9.8% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ರೂ.28000 ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ

ಲಘುಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಸಿಂಪಡಕೆ

ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಭೇಟಿ

ನಾಟ ಮಾಡಿದ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರವ ಜೈವಿಕಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೃಷಿ ಸೂಕ್ತಾಣಿಜೀವಿ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ದ್ರವ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರವು ಅಜೋಎಸ್ಪರಿಲಂ ಲಿಮೋಫರ್ಮ್ (ಸಾರಜನಕ ಸ್ಟೀರಿಕರಣ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯ), ಬ್ಯಾಸಿಲಸ್ ಮೆಗಧಿರಿಯಂ (ರಂಜಕ ಕರಗಿಸುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯ) ಮತ್ತು ಘ್ರಣಿಯಾ ಜೀರಂಜಿಯ (ಪ್ರೋಟಾಫಿಲಿಯಂ ಕರಗಿಸುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯ) ಗಳನ್ನು ಒಳಗಾಂಡಿದೆ. ಈ ದ್ರವ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರವು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಸ್ಯ ಮೋಷಕಾಂಶ ಮೂರಕ ಮೂಲ. ಇದನ್ನು ಬೀಜೋವಚಾರ, ಸಸಿ ಅದ್ಯವುದು ಹಾಗೂ ಮಣಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಘೇಟ್ಮೋ ಹಾರ್ಮೋನಿಗಳು, ಮೆಟೊಬಲ್ಯೂಟ್ರಾಗಳು ಸ್ರವಿಸುವುದರಿಂದ ಸಸ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಉತ್ತೇಜನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈ ಉಪಯೋಗಗಳಲ್ಲದೆ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಹೆಚ್ಚಳತೆ, ಹೆಚ್ಚು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯು ಹೆಚ್ಚುವಲ್ಲಿ ದ್ರವ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಸಮೂಹವು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ಶಿಫಾರಸಿನ ಗೊಬ್ಬರದ ಜೊತೆ ಬಿತ್ತನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದ್ರವರೂಪದ ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು (ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 6.25 ಲೀಟರ್ ನಂತೆ 500 ಕೆಜಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕ್ರಿಗೊಳ್ಳುವುದು)

ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ:

ವಿವರ	ಶಿಫಾರಸಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ	ಶಿಫಾರಸಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರ + ದ್ರವ ಜೈವಿಕಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ
ಇಳುವರಿ	25 ಕ್ಷೀಂ/ಹೆ	29 ಕ್ಷೀಂ/ಹೆ
ನಿಷ್ಪತ್ತ ಆದಾಯ	ರೂ. 53,219/ಹೆ	ರೂ. 65,212/ಹೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ದ್ರವ ಜೈವಿಕಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆಯ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 2050 /ಹೆ

ವಿವರ	ಶಿಫಾರಸಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ	ಶಿಫಾರಸಿನ ರಸಗೊಬ್ಬರ + ದ್ರವ ಜೈವಿಕಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ
ಉಭಾ ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	2.32:1	2.53:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

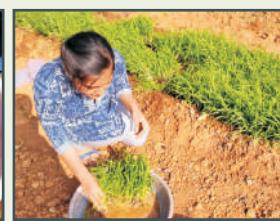
- ಶೇ.15.32 ಹೆಚ್ಚಿನ ಧಾನ್ಯ ಇಳುವರಿ (29.04 ಕ್ಷೀಂ/ಹೆ) ಮತ್ತು ಶೇ. 14.86 ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಲ್ಲಿನ ಇಳುವರಿ (6.2ಟನ್/ಹೆ)
- ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತಜೀವಿಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚವುಳ್ಳದ್ವಾರಿದ್ದು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ದ್ರವ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಣಿನ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುವುದು

ದ್ರವ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬೀಜೋವಚಾರ

ಸಸಿ ಬೀರನ್ನು ದ್ರವ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಅದ್ಯವುದು

ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಭೇಟಿ

ಗುಳಿ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆ ಅಂಶರದ ಪರಿಣಾಮ

ಪ್ರಮುಖತೆ: ರಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಎರಡುವುದು ಹಾಗು ನಾಟಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮರ್ಪಕ ಸಸ್ಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ತೇವ, ಸ್ಥಳ, ಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಸ್ವರ್ದರ್ಶನಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಳಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಳಿಗೆ ಒಂದು ಮುಷ್ಣಿಯಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ನಂತರ ಮುಚ್ಚಿ, ಎರಡು ಸಸಿಯಂತೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ಗುಳಿ ವಿಧಾನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ (ಹೆಕ್ಕೇರೋಗೆ 12.5 ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಗುಳಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬೆರೆಸಿ 30 ಸೆ.ಮೀ. x 30 ಸೆ.ಮೀ. ಅಂಶರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗುಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 20 ಮತ್ತು 40 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲಗೆ ಹಾಯಿಸುವುದು) ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ವಿವರ	ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಶಿಫಾರಿತ ಪದ್ಧತಿ	ಗುಳಿ ವಿಧಾನ
ಧಾನ್ಯದ ಇಳುವರಿ	25 ಕ್ಷೋಂ/ಹೆ	30 ಕ್ಷೋಂ/ಹೆ
ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ	5.2 ಟನ್/ಹೆ	6.1 ಟನ್/ಹೆ
ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	ರೂ. 54,759/ಹೆ	ರೂ. 75,897/ಹೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 6000/ಹೆ

ವಿವರ	ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಶಿಫಾರಿತ ಪದ್ಧತಿ	ಗುಳಿ ವಿಧಾನ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	2.40:1	2.99:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಕಡಿಮೆ ಬೀಜದ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಗುಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ತಂಡೆಗಳು, ತನೆಗಳು, ಬಲವಾದ ಬೇರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಂಡದ ಸುತ್ತಲುತ್ತೀರುವ ಅಂಶರ ಬೇಸಾಯವು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೊಯ್ಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಲಿತ ತನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.
- ರಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಗುಳಿ ವಿಧಾನವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಸುಸ್ಥಿರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುದೆ.

ಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತುಂಬಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು

ಕೊರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ರಾಗಿಯ ಬೇರಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಗುಳಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ರಾಗಿಯ ಬೇರಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಗುಳಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ರಾಗಿ

ಅಲಸಂದರೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಗಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಮೋಷಕಾಂಶ 19:19:19 ದ ಸಿಂಪಡಣೆ

ಈಮುಖ್ಯತೆ: ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಸಂದರೆಯ ಸಹ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಳಿಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೇವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಲಸಂದರೆ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚೇರೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದಾಗ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿನ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಸುಮಾರು 70-150ಕ್ಕೆ ನವರೆಗೂ ಭೂಮಿಗೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅಲಸಂದರೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಮೈಲ್‌ಟೆನ್ಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು 'ಬಡವರ ಮಾಂಸ' ಅಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲಸಂದರೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ 19:19:19ರ ಮೋಷಕಾಂಶವನ್ನು ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಬಿಜದ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ಅಲಸಂದರೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ನು ಮಾಡಿದ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಜೊತೆಗೆ (25:50:25ಸಾರಜನಕ: ರಂಜಕ: ಪೌಟ್‌ಕ್ರಾಶ್ ಕೆಜಿ/ಹೆ) ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ 19:19:19ರ ರಸಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 10 ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ ಬೆರಿಸಿ ಹೂ ಬಿಡುವ ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡುವುದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ವಿವರ	ಶಿಫಾರಸ್ನ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ	ಶಿಫಾರಸ್ನ ರಸಗೊಬ್ಬರ + 19:19:19ರ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ
ಇಳುವರಿ	12.9 ಕ್ಷೀಂ/ಹೆ	15.2 ಕ್ಷೀಂ/ಹೆ
ನಿಷ್ಫಲ ಆದಾಯ	ರೂ. 44,399/ಹೆ	ರೂ. 53,027/ಹೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ:

ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ 19:19:19ರ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಸಿಂಪಡಣೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚೇರಿಗೆ ರೂ 2500–3500 ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿವರ	ಶಿಫಾರಸ್ನ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ	ಶಿಫಾರಸ್ನ ರಸಗೊಬ್ಬರ + 19:19:19ರ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	3.14:1	3.27:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಜನಗಳು:

- ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ 19:19:19ರ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ 17% ಸುಧಾರಣೆ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ತೇಗದಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿ ಮೇವಿನ ಹಲ್ಲುಗಳು

ಆರ್ಥಿಕತೆ: ಪರಿಸರದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮರದ ಸಂರೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅರ್ಥೀಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ 4-5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತೇಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು, ಆದರೆ ತದನಂತರ ತೇಗದ ನೇರಳಿನ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ, ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳು ಲಾಭದಾಯಕ ಇಳವರಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಫಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಳ, ಬೆಳೆಕು ಮತ್ತು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ತೇಗದ ಪ್ರೇಪೋಟಿಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಬಹುದು.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ತೇಗದಲ್ಲಿ (12 ಮೀ. × 3 ಮೀ.) ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹಲ್ಲನ್ನು (ಕೋ-5 ನೇಟಿಯರ್) ಬೆಳೆಯುವುದು

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಣನೆ:

ವಿವರ	ತೇಗವನ್ನು 12 ಮೀ. × 3 ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು	ತೇಗದಲ್ಲಿ (12 ಮೀ. × 3 ಮೀ.) ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಕೋ-5 ನೇಟಿಯರ್ ಹಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು
ಇಟುವರಿ (ಟನ್/ಹೆಕ್ಟಾರ್)	ದಿಮ್ಮೆ : 68.57	ದಿಮ್ಮೆ : 68.57 + ಹಲ್ಲು: 13.25
ಮಣ್ಣನ ಶಾಪಯವ ಇಂಗಾಲ	0.47%	0.51%

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. 2150 ರಿಂದ 2252 ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚೇರ್ಗೆ.

ವಿವರ	ತೇಗವನ್ನು 12 ಮೀ. × 3 ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು	ತೇಗದಲ್ಲಿ (12 ಮೀ. × 3 ಮೀ.) ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಕೋ-5 ನೇಟಿಯರ್ ಹಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು
ನಿವ್ಯಾಳ ಆದಾಯ	ರೂ. 60,753	ರೂ. 75,719 /ಹೆಕ್ಟಾರ್ / ವರ್ಷ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	2.1:1	2.3:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಸಾಕು ಪ್ರಾರ್ಥಿಗಳ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೇವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಮಣ್ಣನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು.

ಜೋಡಿ ಸಾಲು ಪದ್ಧತಿಯ ಸಂಕರಣ ಬಾಜು ನೇಪಿಯರ್ ಹುಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಗಾಗಿ ಹೆಡ್ಡು ಲೂಸನ್‌

ಅಂತರ ಚೆಳೆ

ಪ್ರಮುಖತೆ: ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಹುಲ್ಲು ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸಮತೋಲನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಉದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಿರಶೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬಹುದು ಹಾಗೂ ಅಂತರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೇವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿ ಸಾಲು ಪದ್ಧತಿಯ ನೇಪಿಯರ್ ಸಂಕರಣ ಹುಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ಡು ಲೂಸನ್‌ ಅಂತರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಮೇವಿನ ಮೂರ್ಕೆಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ಹೆಡ್ಡು ಲೂಸನ್‌ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಜೋಡಿ ಸಾಲು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ನೇಪಿಯರ್ ಹುಲ್ಲಿನ ನಡುವೆ ವದು ಸಾಲುಗಳನ್ನು 30 ಸೆ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ:

ವಿವರ	ಮೊಣಿ ಬೆಳೆ : ಬಾಜು ನೇಪಿಯರ್ ಸಂಕರಣ ಹುಲ್ಲು	ಬಾಜು ನೇಪಿಯರ್ ಸಂಕರಣ ಹುಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹೆಡ್ಡು ಲೂಸನ್‌ ಬೆಳೆ
ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ	324.5 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ	1873 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ
ಒಣಾ ಪದಾರ್ಥ	67.4 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ	368.5 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ
ಕಚ್ಚಾ ಸಸಾರಜನಕ ಇಳುವರಿ	15.5 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ	43.3 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ
ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	ರೂ. 62,341/ಹೆ	ರೂ. 2,05,875/ಹೆ

ಆಂತರಿಕ ವೆಚ್ಚ: ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹೆಡ್ಡು ಲೂಸನ್‌ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ : ರೂ.5954/ಹೆ

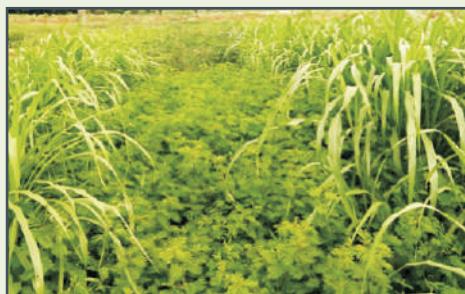
ವಿವರ	ಮೊಣಿ ಬೆಳೆ : ಬಾಜು ನೇಪಿಯರ್ ಸಂಕರಣ ಹುಲ್ಲು	ಬಾಜು ನೇಪಿಯರ್ ಸಂಕರಣ ಹುಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹೆಡ್ಡು ಲೂಸನ್‌ ಬೆಳೆ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	2.62	3.18

ಪರಿಶಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ
- ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರವನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸುವುದರಿಂದ ಪಶು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು (ಶೇ.25ರಷ್ಟು) ಹಾಗೂ ಹಾಲಿನ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು (ಎಸ್‌ಎನ್‌ಎಫ್) ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು

ಬಾಜು ನೇಪಿಯರ್ ಸಂಕರಣ ಹುಲ್ಲಿನ ಮೊಣಿ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ

ಜೋಡಿ ಸಾಲು ಪದ್ಧತಿ ಸಂಕರಣ ನೇಪಿಯರ್ ಹುಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹೆಡ್ಡು ಲೂಸನ್‌

ಸಾವಯವ/ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಇಲಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿಷಪ್ರಾಣಿವು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ವಿಷ ಪ್ರಾಣಿವು ವಿಷ ಸಂಹೋಡಿತ, ಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಒಷ್ಣವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪಸರಿಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ರಾಸಾಯನಿಕರಹಿತ ಇಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಕ್ರಮಗಳಾದ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಬೋನಿನ ಮೂಲಕ ಹಿಡಿಯುವುದು, ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಉಪಯೋಗ ಹಾಗೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಸಾವಯವ/ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಂತಿಕ್ಕತೆ: ಸಾವಯವ/ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವ ಮೊದಲು ಆಳವಾಗಿ ಉಳಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಕೀಳುತ್ತಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಬಿತ್ತನೆಯ 40 ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಇಲಿ ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಾಯಿ ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆರಿಗೆ 50 ರಂತೆ ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಇಲಿ ಕತ್ತರಿಗಳನ್ನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು. ಈ ಇಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇತರೇ ಬೆಳೆಗಳಾಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತ ಬಿಲಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚೆರಿಗೆ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಇಲಿ ನಿವಾರಕ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಇಲಿ ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ: 500 ಗ್ರಾಂ ಬೇವಿನ ಎಲೆ, 500 ಗ್ರಾಂ ಗೊಬ್ಬರದ ಗಿಡದ ಎಲೆ, 250 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿಭ್ರಾಯನ್ನು 10ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 30 ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಕುದಿಸಿ, ಸೋಸಿ, ಸೋಸಿದ ನೀರಿಗೆ 250 ಗ್ರಾಂ ಒಣ ವೆಣಿನ ಪುಡಿ ಹಾಗು 2ಲೀಟರ್ ಗೋಮೂತ್ರವನ್ನು ಬೆರಸಿ, ಮೂರು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ನೆನೆಸಿ ಆ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಶೇ.20ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ:

ವಿವರ	ಸಾವಯವ/ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಇಲಿಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ	ಶೇ.70 ರಪ್ಪು ಕಡೆಯೆಯಾಗುವುದು

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ಇಲಿ ಕತ್ತರಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ : ಹೆಚ್ಚೆರಿಗೆ ರೂ. 2968 – 3500

ವಿವರ	ಸಾವಯವ/ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಉಂಟಾದ ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	4.4:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಸಾವಯವ ಹಾಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ
- ವಿಷಪ್ರಾಣಿಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ

ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಇಲಿ ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು

ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಇಲಿ ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ಇರಿಸುವುದು

ಇಲಿ ಗೂಡುಗಳ ರಂಪ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಯಾಡಿಸಬೇಕು

ಇಲಿ ಕತ್ತರಿಗಳನ್ನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಇಡೆಬೇಕು

ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಗುಲಾಬಿ (ನಸುಗೆಂಪು) ಕಾಯಿಕೊರಕದ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಹತ್ತಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಏವಿಧ ಕೇಟಗ್ಜಿಂದ ಬಾಧೆಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಗುಲಾಬಿ (ನಸುಗೆಂಪು) ಕಾಯಿಕೊರಕ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು. ಇಂಥಾಗಿ ಸುಂತಿತಗೊಳಿಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಹಾವಳಿಯೂ ಕಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಂತದಿಂದ ಪೂರಂಭಗೊಂಡು ಕಟ್ಟಾವಿನವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಯುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈ ಕೇಟಗ್ಜಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಣಾಕ್ಷಾಗಿ ಏವಿಧ ಕೇಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ಸ್ವೇಚ್ಛನೋಟಿಕೆರ್ಮ್ಯಾ 11.7 ಎಸ್.ಸಿ ಅನ್ನ ಕಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 0.75 ಮೀ.ಲೀ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು

ಕಾಯಿಕ್ಕು ಮತ್ತೆ:

ವಿವರ	ಸ್ವೇಚ್ಛನೋಟಾ ಬಳಕೆ	ಸ್ವೇಚ್ಛನೋಟಿಕೆರ್ಮ್ಯಾ ಬಳಕೆ
ಇಂಥಾಗಿ	18.3 ಕ್ಷೀಂ/ಹೆ	20.7 ಕ್ಷೀಂ/ಹೆ
ಮರಿಹಳುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	75% ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು	95% ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು
ಹಸಿರು ಕಾಯಿಗಳ ಬಾಧೆ	79% ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು	98% ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು
ಕಾಯಿಕೊರಕದ ತೆರೆದ ಕಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ತೊಳಗಳ ಬಾಧೆ	74% ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು	90% ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ಕೇಟನಾಶಕದ ಬಳಕೆಯ ವೆಚ್ಚ : ರೂ. 4300–4500/ಹೆ

ವಿವರ	ಸ್ವೇಚ್ಛನೋಟಾ ಬಳಕೆ	ಸ್ವೇಚ್ಛನೋಟಿಕೆರ್ಮ್ಯಾ ಬಳಕೆ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	2.74:1	3.45:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಶೇ.15 ರಮ್ಮೆ ಅಧಿಕ ಇಂಥಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು
- ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಲೇಬಲ್ ಹೊಂದಿದ್ದು ಮಿತ್ತ ಕೇಟಗ್ಜಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ
- ಕೇಂದ್ರೀಯ CIB & RC ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗೆ ಲೇಬಲ್ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಗುಲಾಬಿ (ನಸುಗೆಂಪು)
ಕಾಯಿಕೊರಕ

ಕಾಯಿಕೊರಕದ ತೆರೆದ
ಕಾಯಿಗಳ ಬಾಧೆ

ಲುಪಚರಿಸದ ತಾಕಿನ ಹತ್ತಿ

ಲುಪಚರಿಸದ ತಾಕಿನ ಹತ್ತಿ

ಭತ್ತದ ಬೀಜ ಸಂಗ್ರಹಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೂತ್ತಿ ಹುಳುವಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಪ್ರಮುಖತೆ: ಭತ್ತದ ಜೀರುಂಡೆ, ಸೈಟೋಫಿಲಸ್ ಒರ್ನೆಜೆ ಗೋಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೀಟ ಶಿಂಡೆಯಾಗಿದೆ. ವಯಸ್ಕ ಭತ್ತದ ಮೂತ್ತಿ ಹುಳುಗಳು ಹಾರಬಲ್ಲವು ಮತ್ತು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬದುಕಬಲ್ಲವು ಹೆಣ್ಣು ಮೂತ್ತಿ ಹುಳುವು ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ 2 ರಿಂದ 6 ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ 300 ರಷ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತವೆ. ಭತ್ತದ ಮೂತ್ತಿ ಹುಳುವಿನ ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ಮುಂಬಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಭಾವ್ಯ ಸೋಂಕಿತ ಆಹಾರ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೀಜಗಳಿಗೆ ರಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಮೊಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದರಿಂದ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಅಜಾಡಿರ್ಕೆನ್ನೋ ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮೊಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.

ಆಂತ್ರಿಕತೆ: ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ (ತೇ.10ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತೇವಾಂಶ), ಪ್ರತಿ ಕೆಬಿ ಬೀಜವನ್ನು ಅಜಾಡಿರ್ಕೆನ್ನೋ 10000 ಹಿಟಿವೊ @ 7.50 ಮಿಲೀ ರಲ್ಲಿ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ 3-4 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ, ಗೋಣಿ ಜೀಲದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಡುವುದು

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ:

ವಿವರ	ಎಮೆಕ್ಕೆನ್ನೋ ಬೆಂಜೋಂಯೇಟ್ ಬಳಕೆ	ಅಜಾಡಿರ್ಕೆನ್ನೋ ಬಳಕೆ
ಪದ್ಧತಿ	ರಾಸಾಯನಕ ಪದ್ಧತಿ	ಸಾವಯವ ಪದ್ಧತಿ
ಮೊಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ: 3 ತಿಂಗಳ ನಂತರ	94	96
ಮೊಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ: 6 ತಿಂಗಳ ನಂತರ	90	92

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚವು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷೀಂಟಲ್ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳ ಲೇಪನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ರೂ.2733 ರಷ್ಟುಗುವುದು

ವಿವರ	ಎಮೆಕ್ಕೆನ್ನೋ ಬೆಂಜೋಂಯೇಟ್ ಬಳಕೆ	ಅಜಾಡಿರ್ಕೆನ್ನೋ ಬಳಕೆ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	4.1:1	5.5:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ❖ ಪರಿಸರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಧನಾವಾಗಿದೆ

ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಮೇಡಿಸ್ ಎಲೆ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗದ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಬ್ಯಾಪ್ಟೋಲಾರಿಸ್ ಮೇಡಿಸ್ ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳದ ಮೇಡಿಸ್ ಎಲೆ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕಗಳ ಮೂಲಕ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ತೀವ್ರವಾದ ಸೋಂಕನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆರಂಭಿಕ ಸಿಂಪರಣೆ ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಜೋಳಕ್ಕೆಸ್ಕ್ರೋಬಿನ್‌ನಂತಹ ಸ್ಕ್ರೋಬಿಲುರಿನ್‌ಗಳಂತಹ ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಅಜೋಳಕ್ಕೆಸ್ಕ್ರೋಬಿನ್ ಡಿಫೆನೋಕೊನಜೋಲ್ ಎಸ್.ಸಿ. ನಂತಹ ಟ್ರಿಫೋಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಈ ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ಅಜೋಳಕ್ಕೆಸ್ಕ್ರೋಬಿನ್ 18.2% + ಡ್ಯೂಫೆನೋಕೊನಜೋಲ್ 11.4% ಎಸ್.ಸಿ. @ 1 ಮೀಲೀ/ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ರೋಗದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ:

ವಿವರ	ಮ್ಯಾಂಕೋಜಿಬ್ ಬಳಕೆ	ಅಜೋಳಕ್ಕೆಸ್ಕ್ರೋಬಿನ್ + ಡ್ಯೂಫೆನೋಕೊನಜೋಲ್ ಬಳಕೆ
ಇಳುವರಿ	47.5 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ	65.4 ಕ್ಕಿಂ/ಹೆ
ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ	ಶೇ. 59.2ರಪ್ಪು ಕಡಿಮೆ	ಶೇ.82.4ರಪ್ಪು ಕಡಿಮೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪೆಚ್ಚೆ: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪೆಚ್ಚೆ: ರೂ. 2500/ಹೆ

ವಿವರ	ಮ್ಯಾಂಕೋಜಿಬ್ ಬಳಕೆ	ಅಜೋಳಕ್ಕೆಸ್ಕ್ರೋಬಿನ್ + ಡ್ಯೂಫೆನೋಕೊನಜೋಲ್ ಬಳಕೆ
ಲಾಭ: ಪೆಚ್ಚೆದ ಅನುಮಾತ	1.49:1	2.0:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಮೇಡಿಸ್ ಎಲೆ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಆರ್ಥಿಕ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ ಶೇ. 40ರಪ್ಪು ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ

ಉಪಚರಿಸದಾಗ

ಉಪಚರಿಸದಾಗ

ದಾಳಿಂಬ ಬೆಳೆ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ತುಡುವೆ ಜೀನು ಕುಟುಂಬಗಳ ಬಳಕೆ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ದಾಳಿಂಬ ಆಂಡ್ಲೋ- ಹೊನ್‌ಮೊಶಿಯಸ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹರ್ಮಾರ್ ಪ್ರೈಡ್ಯಂಟ್ ಹೊವುಗಳು ಒಂದೇ ಸಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತ್ತವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಶೋಧನೆಯು ದಾಳಿಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಜೀನುಹುಳುಗಳ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶದ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿದೆ. ದಾಳಿಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಜೀನು ಗೂಡುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ದಾಳಿಂಬೆಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ: ದಾಳಿಂಬೆ ಬೆಳೆಯ ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚೇರಿಗೆ 4 ಜೀನುಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುದ್ದೆ:

ವಿವರ	ಸ್ವಕೀಯ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶ	ಜೀನುಕುಟುಂಬಗಳ ಬಳಕೆ
ಇಳುವರಿ	128 ಹೆಚ್ಟಿ/ಹೆ	189 ಹೆಚ್ಟಿ/ಹೆ
ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	ರೂ. 7,99,016/ಹೆ	ರೂ. 14,58,016/ಹೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚೇರಿಗೆ ರೂ.18,600/-

ವಿವರ	ಸ್ವಕೀಯ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶ	ಜೀನುಕುಟುಂಬಗಳ ಬಳಕೆ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	2.3:1	3.3:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ❖ ಹಣ್ಣಿಗಳ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ
- ❖ ತುಡುವೆ ಜೀನುಹುಳು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿಯು ಶೇ.38 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಳಿಗೆ ವಾಗಿದೆ

ತುಡುವೆ ಜೇನು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಢೈ ಸಾಕ್ ಬ್ಲ್ರೋ ರೋಗದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಬಳಕೆ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಢೈ ಸಾಕ್ ಬ್ಲ್ರೋ ನಂಜಾಳು ಕನಾರಟಕದ ಜೇನುಸಾಕಣೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ತುಡುವೆ ಜೇನುನೊಳಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ನಂಜಾಳು ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ. ಢೈ ಸಾಕ್ ಬ್ಲ್ರೋ ವೈರಸ್ ರೋಗದಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಜೇನುನೊಳಗಳ ವಸಾಹತುಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾಪಿಕ ಶೇಕಡಾ 90 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಾಶವಾಯಿತು ಹಾಗು ಜೇನು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕುಸಿತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಸೋಂಕಿತ ಮರಿ ಮಳುಗಳ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಮಸುಕಾದ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸಾವಿನ ನಂತರ ಬಣಗುತ್ತವೆ, ಗಾಢ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಮಾಪಕವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ವಿವಿಧ ಮುತ್ತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗವು ಉಲ್ಲಣಗೊಂಡು ಜೇನು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಸೋಂಕಿನ್ನು ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಜೇನು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆ:

ಪ್ರಮುಖ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:

- ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅಸಿಕ್ಕೊಂದಿರೋ (ರ್ಯೂಎರ್ಯಾಕ್ಸ್) 100 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ 100ಮಿ.ಲೀ ಸಕ್ಕರೆ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ನೀಡುವುದು
  - ವಾರಕ್ಕೆ 4-5 ಬಾರಿ ರಿಬಾವಿರಿನ್ (ವಿರಾಜಿಡೆ) 1 ಮಿ.ಲೀ ಅನ್ನ 100 ಮಿ.ಲೀ ಸಕ್ಕರೆ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ನೀಡುವುದು
  - ಫಾರ್ಕಲಿನೊನಿಂದ (3%) ಜೇನು ಸಾಕಣೆ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವುದು
- ಮೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:** ವಾರಕ್ಕೆ 2-3 ಭಾರಿ ಜೇನು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ (250ಮಿ.ಲೀ) ನೆಲನೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಡಿ (2 ಗ್ರಾಂ) ತುಳಸಿ (0.5 ಗ್ರಾಂ) ಮತ್ತು ಅರಿಂಣ (0.5 ಗ್ರಾಂ) ಕರಗಿಸಿ ನೀಡುವುದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ:

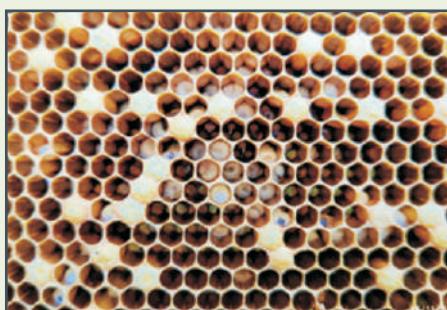
ವಿವರ	ಪ್ರಮುಖ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ	ಮೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
ನಿವ್ಯಾಳ ಅದಾಯ	ರೂ. 1,922/ ಕುಟುಂಬ/ ವರ್ಷ	ರೂ. 1,945/ ಕುಟುಂಬ/ ವರ್ಷ
ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ	ಶೇ. 56 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ	ಶೇ.42 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚೆ: ರೂ. 100 ಗಳು

ವಿವರ	ಪ್ರಮುಖ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ	ಮೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
ಲಾಭ: ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತ	1.51:1	1.58:1

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಪರಿಸರ ಸ್ವೇಂದಿ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಬಳಕೆ
- ರೋಗನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ರೋಗದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಂಕಿನ ನಂತರದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿದೆ

ಕೃಷಿಕಾಲಿತ ರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಗೊಬ್ಬರದ ಸಂಯುಕ್ತ ಕೂರಿಗೆ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ರಾಗಿಯು ದ್ವಾರಾ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ರೈತರು ಶ್ರೀಮೃತ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ಎತ್ತಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಿತ್ತನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಂತಿಯಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಮುಂಗಾರು ಬಿತ್ತನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹೋರಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೀಜ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಹಾಗೂ ಗೊಬ್ಬರ ಸಂಯುಕ್ತ ಕೂರಿಗೆ ಸಾಧನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ದಿನಕ್ಕೆ 1.5 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಇಬ್ಬರು ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದ ಪ್ರಮಾಣವು 1 ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 19.5 ಕೆಜಿ ಇರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಗೊಬ್ಬರ ಪ್ರಮಾಣವು 28 ರಷ್ಟು ಸಂಯುಕ್ತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೀಜದಿಂದ ಬೀಜಕ್ಕೆ 10 ಸೆ.ಮೀ. ಹಾಗೂ ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ 30 ಸೆ.ಮೀ. ಅಂಶರ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೀಜವು 2 ರಿಂದ 2.5 ಸೆ.ಮೀ. ಆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದಲ್ಲದೆ ಹಲುಬೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಾಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರ ದಕ್ಷತೆ (%)	93.7 %
ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಹೆ/ಗಂಟೆ)	0.096
ಮೊಳಕೆಯೋಡೆಯುವಿಕೆ	95
ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಉಳಿತಾಯ/ಹೆ	2
ಒಟ್ಟು ಹಣದ ಉಳಿತಾಯ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ	ರೂ.2200
ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದ ಉಳಿತಾಯ (ಕೆಜಿ/ಹೆ)	4-5 ಕೆಜಿ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವೆಚ್ಚ: ಈ ಸಾಧನದ ವೆಚ್ಚ ರೂ.8,500 ಆಗಿರುತ್ತದೆ

ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ❖ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ
- ❖ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.1,000) ಮತ್ತು ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ
- ❖ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ

ಮೊಳಕೆಯೋಡೆಯುವಿಕೆ

ಬಹು-ಬೆಳೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಯಂತ್ರ

ಪ್ರಮುಖತೆ: ಬಹು-ಬೆಳೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಯಂತ್ರವು ನಿಬಿಡ, ಒಯ್ಯಿವಂಥ ಮತ್ತು 0.5–1.0 ಎಚ್‌ಪಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪೇಸ್ ಎಲ್‌ಕೆಕ್ ಮೋಟಾರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ನೆಲಗಡಲೆಯಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ತನೆಯಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳಿದಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯಂತ್ರಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಯಂತ್ರದ ವೆಚ್ಚವು 3-4 ಪಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. 4 ಯಂತ್ರದ ಬದಲಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಿದ ನೆಲಗಡಲೆ ಬೆಳೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶರಂತಹ ವಸಿರು ಮೇವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು ಜೋತೆಗೆ ನೆಲಗಡಲೆ ಬೆಳೆ (ಕಾಳುಗಳು ಮತ್ತು ಮೇವು) ಕೊಯಿನ ನಂತರದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ:

ಪ್ರಮುಖ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:

ಯಂತ್ರ	ದಕ್ಕತೆ (%)	ಸಾಮಾನ್ಯ (/ಗಂಟೆ)	ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)	ಬೀಜ ಮರುಪಡಿಯೆವಕೆ (%)
ಕ್ರೈ ಚಾಲಿತ ಯಂತ್ರ				
ಕ್ರೈ ಚಾಲಿತ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಿಯವುದು	83.40	12-13 ಕೆಜಿ	5000	38.40
ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೀಜ ಬಿಡಿಸುವುದು	100	165 ತನೆಗಳು		80.85
ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೀಜ ಬಿಡಿಸುವುದು	100	120-170 ತನೆಗಳು		50.74
ಮೋಟಾರ್ ಚಾಲಿತ ಯಂತ್ರ				
ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೀಜ ಬಿಡಿಸುವ ಯಂತ್ರ	100	180 ತನೆಗಳು	15,000	80.12
ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೀಜ ಬಿಡಿಸುವ ಯಂತ್ರ	100	180-240 ತನೆಗಳು		51.54

ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:

ಬಹು-ಬೆಳೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾಯಂತ್ರ (ಮೋಟಾರ್ ಚಾಲಿತ)

ದಕ್ಕತೆ (%)	ಸಾಮಾನ್ಯ (/ಗಂಟೆ)	ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)	ಮೊತ್ತ (ರೂ.)	ಬೀಜ ಮರುಪಡಿಯೆವಕೆ (%)
ನೆಲಗಡಲೆ ಕಾಯಿ: 100% (ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ನೆಲಗಡಲೆ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಿಸುತ್ತದೆ)	ನೆಲಗಡಲೆ ಕಾಯಿ: ಪ್ರತಿಗಂಟೆಗೆ 40-50 ಕೆಜಿ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ನೆಲಗಡಲೆ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಿಸುತ್ತದೆ			ನೆಲಗಡಲೆ ಕಾಯಿ: 100%
ನೆಲಗಡಲೆ ಬೀಜ: 98% ಕೆಜಿ (ನೆಲಗಡಲೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೆಲಗಡಲೆ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಿಸುತ್ತದೆ)	ನೆಲಗಡಲೆ ಬೀಜ: 120 ಕೆಜಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೆಲಗಡಲೆ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಿಸುತ್ತದೆ.			ನೆಲಗಡಲೆ ಬೀಜ: 65.4%
ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ: 100% (ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ತನೆಗಳಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಿಸುತ್ತದೆ)	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ: 217-223 ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ತನೆಗಳಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಿಸುತ್ತದೆ.	40,000	>95%	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ: 81.1%
ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ: 100% (ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ತನೆಗಳಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಿಸುತ್ತದೆ)	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ: 216-234 ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ತನೆಗಳಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಿಸುತ್ತದೆ.			ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ: 67.04%

ಇ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾದ ತಳಿಗಳು

ಮೂರ್ಯ-ಕಾಂತಿ : ಕೆಬಿಎಸ್-ಹೆಚ್-88

ಮೂರ್ಯ-ಕಾಂತಿ : ಕೆಬಿಎಸ್-ಹೆಚ್-88

- ಅವಧಿ: 84–86 ದಿನಗಳು
- ಬೀಜ ಇಳುವರಿ: 9.7 ಹಿಂ/ಎ
- ಶೈಲ ಇಳುವರಿ: 3.6 ಹಿಂ/ಎ
- ಮಧ್ಯಮ ಎತ್ತರದ ಗಿಡಗಳು
- ಗಟ್ಟಿಮುಖ್ಯಾದ ಕಾಂಡ
- ಕೇದಿಗೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕತೆ ಹೊಂದಿದೆ
- ವಲಯ 5 ಮತ್ತು 6ರ ರೈತರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಹರಳು: ಬಿಸಿಹೆಚ್-162

- ಅವಧಿ: 95–100 ದಿನಗಳು
- ತಾಜಾ ಗಡ್ಡೆಗಳ ಇಳುವರಿ: 6–8 ಹಿಂ/ಎ
- ಎಣ್ಣೆ ಅಂಶ: ಶೇ. 47–48
- ಹಸಿರು ಬಣ್ಣಾದ ಕಾಂಡವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ
- ಸೊರಗು ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕತೆ ಹೊಂದಿದೆ
- ವಲಯ 4 ಮತ್ತು 5ರ ರೈತರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಹರಳು: ಬಿಸಿಹೆಚ್-162

ಜೋಳ: ಸಿಎನ್‌ಎಸ್-1

ಜೋಳ: ಸಿಎನ್‌ಎಸ್-1

- ಅವಧಿ: 120–125 ದಿನಗಳು
- ಇಳುವರಿ: 40 ಹಿಂ/ಎ
- ಅಧಿಕ ಧಾನ್ಯದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ತಳಿ
- ಕಟ್ಟಾವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳು ಹಸಿರಿನಿಂದಿರುತ್ತವೆ
- ವಲಯ 6ರ ರೈತರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಮೇವಿನ ಅಲಸಂದೆ: ಎಮ್‌ಎಫ್‌ಸಿ-18-10

- ಅಧಿಕ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ (27 ಟನ್/ಹೆ)
- ಅಧಿಕ ಒಣ ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ (5.3 ಟನ್/ಹೆ)
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಚ್ಚಾಸಸಾರಜನಕದ ಇಳುವರಿ (8.4 ಹಿಂ/ಹೆ)
- ಹಳದಿ ಎಲೆ ನಂಜು ಮತ್ತು ತುಪ್ಪ ರೋಗಗಳಿಗೆ ನಿರೋಧಕತೆ ಹೊಂದಿದೆ
- ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಹೊಂದಿದೆ
- ವಲಯ 5 ಮತ್ತು 6ರ ರೈತರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಮೇವಿನ ಅಲಸಂದೆ: ಎಮ್‌ಎಫ್‌ಸಿ-18-10

ಕೆ. ಬೀಜೋತ್ವಾದನ: 2023-24

ಕ್ರ. ಸಂ	ಬೆಳೆ	ತಲಿವರ್ಧಕ ಬೀಜ (ಕ್ಷೇತ್ರಾಲ್)	ಸುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜ (ಕ್ಷೇತ್ರಾಲ್)	ಒಟ್ಟು (ಕ್ಷೇತ್ರಾಲ್)
1.	ಪಕದಳ	55.92	16,312.42	16,368.34
2.	ದ್ವಿದಳ	39.06	863.00	902.06
3.	ಎಣೆಕಾಳು	319.44	956.74	1276.18
4	ಇತರ ಬೆಳೆಗಳು	0.00	77.03	77.03
ಒಟ್ಟು		414.42	18,209.19	18,623.61

ಒಮ್ಮ ಬೆಳೆ ಸಂಕ್ಷರಣೆಯಿಂತೆ

ಕೃಷಾಲಿತ ರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಗೊಟ್ಟರದ ಸಂಯುಕ್ತ ಕೊರಿಗೆ ಸಾಧನ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು
DEPARTMENT OF AGRICULTURAL SCIENCES, BENGALURU

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಜಿ.ಕೆ.ವಿ.ಕೆ., ಬೆಂಗಳೂರು-560 065

ದೂರವಾಣಿ : 080-23330153

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ : www.uasbangalore.edu.in